

## Intervju med Signe Franks 15 jan 2019 på Göteborgs stadsmuseum

Signe Franks 1942-08-01

### Om hur hon började på Katrinelund

Min mor såg att det var en kurs där för barn som dramalärare. Jag började på universitetet hösten 1962. Hon anmälde mig dit. Då läste jag matte och engelska på universitetet. Kursen hade bland annat rytmik och sånt och då tänkte hon att den skulle passa mig. Då började jag så småningom som timanställd på vårterminen eller om det var nästa år som timanställd med barndramatik. Men det var också vandrarhem och där började jag 1964.

### Om pappans jobb: idrottstränare för svenska roddförbundet

Jag är född i USA. Familjen flyttade hit när jag var 13 år. Det var inte roligt. Vi kom från Seattle och hade bott i Syracuse. Min pappa fick jobb här som idrottstränare för svenska roddförbundet. Jag har tre syskon och är äldst. Det var 1955 kom vi hit till Stockholm. Vi kunde inte svenska. Ett jättekonstigt språk. Vi flyttade sen till Uddevalla. (Jag var på 50-årsträff där för realen). Då var det fem klasser med 30 barn i varje i Uddevalla allmänna läroverk som det hette. Jag var den enda utlandsfödda. Så såg det ut då i slutet av 50-talet. Så det har ändrats väldigt mycket. I och för sig fanns det många finska barn men de gick inte i läroverket. De gick i praktiska realen och i yrkesskolor. (Studenten tog jag 1962)

### Hur hon lärde sig svenska

Det fanns inga kurser. Mina systrar hade en privatlärare som kom hem till oss men min mor och jag åkte in till Norrmalmstorg och läste svenska. Det var mest äldre människor. Som kursbok hade man – jag tror han hette Hasse Z, som var en komiker. Att lära sig svenska samtidigt som man skulle lära sig svensk komik gick ju bara inte. Jag fattade ingenting men så småningom gick det. På den tiden var ju ingen van vid utlänningar. De trodde man var dum i huvudet eller hörselskadad och det fanns ju inga snabbköp utan allt skulle handlas över disk. Det var jättejobbigt.

### Hur hon kom till Sverige

Vi bodde först i Stockholm ett par år, sedan Kungälv och sedan Uddevalla. Pappa jobbade men mamma var hemmafru. Mamma hade inte svenskt påbrå men min pappa hade finlandssvenskt. Mina farföräldrar kom från Finland. Men båda utvandrade till USA i början av 1900-talet och träffades i Seattle. Men sen flyttade de tillbaka till Finland 1929 och pappa stannade kvar i USA. 1952 hälsade vi på dem i Finland. Då var jag 10 år och det var jättespännande. När vi kom hem till Syracuse, där vi bodde, låg ett brev och väntade från svenska roddförbundet som bjöd pappa till Sverige under somrarna. Så vi åkte över till Sverige tre somrar och sen tillbaka till USA innan mina föräldrar bestämde att vi skulle stanna kvar. Det fick vi reda på i bilen till New York att vi skulle ta en båt till Sverige och att vi nog inte skulle flytta tillbaka igen. Jag och mina systrar satt i baksätet och stortjöt.

### Om studier på universitetet

Sen blev det naturligt för mig att börja läsa på universitetet. Jag har varit akademiker men jag har inte haft något akademiskt jobb. Jag började läsa matematik men de sa till oss att, om ni inte kommer klara tentan - kom inte upp, för vi vill inte ha några dåliga siffror. Då tenterade inte jag men jag hade klarat det. Att bara säga en sådan sak! Men engelska var mitt modersmål så jag tog betyg i engelska, sociologi och socialantropologi. Men sen stod det i min tentamensbok, vilket jag inte visste tidigare eftersom jag inte var svensk medborgare: "Vid ansökan till statliga jobb så hade svenska medborgare företräde". Detta stod i tentamensboken. Jag hade tänkt att jag kan ju alltid jobba som

lärarvikariat eller engelsklärare men den bestämmelsen tog de bort sen, men jag vet inte när. Men vi var inte många utländska studenter som läste på universitetet.

### Om bostad på Katrinelund

Efter universitetet började jag på Katrinelund under sommartid och arbeta som vandrarhemsbiträde. Men sen fick jag tjänstebostad där. Jag hade bott privat inackorderad och sen fick jag studentbostad på Chalmers studenthem som var alldeles nytt då, men sen blev det ett rum ledigt på Katrinelund som tjänstebostad. Det var ingen hyra utan man skulle arbeta varannan helg. På veckosluten var det inte så mycket att göra, man fick kratta gårdsplanen, titta till lite grann och var det folk där så fick man vara där. Så där bodde jag några år.

### Om vandrarhemmet på Katrinelund

Vi hade 100 - 120 sängar utspridda, men vandrarhemmet lades ner 1967 för då kom en ny hotellag om att det behövdes en toalett per 10 personer. Jag tror vi hade en toalett per 25 personer och inget varmvatten. Det fanns en kalldusch. Mycket primitivt. Behövde de bada hänvisade jag till Valhallabadet. Det var på somrarna. I den ena längan hade vi 25 bäddar året om. När det lades ner tog jag pengar ur egen ficka och skickade till de 100 största vandrarhemmen i Europa: Sorry folks, vi lägger ner. Jag hade börjat som timanställd hösten 1963. De hade kursen för att fritidsverksamheten hade väldigt mycket barnteater och behövde barnteaterpedagoger. Katrinelund var egentligen inte primärt ett vandrarhem utan en fritidsgård. Flera fritidsgårdar blev vandrarhem under sommaren, som Chapmanstorg bland annat och olika skolor. Fritidsgårdar följer skolterminen oftast. Men ännu 20 år efter att vi hade stängt, kunde det dyka upp folk som skulle bo på vandrarhemmet, och taxichaufförerna tog det säkert fyra fem år innan de slutade att köra dit folk. Ja kära nån.

### Om arbetstid

Sen började jag jobba där som allt i allo. Man skötte caféet, skötte bokningar, fakturering – allt. Sen fick jag så småningom barn. Jag jobbade deltid 30 timmar, fyra dagar och två kvällar. Så jag hade med mig mina barn på dagtid. Det får man nästan inte säga, men då drog jag av 25% av min tid när barnen var med. Men sen blev jag ensamstående och var tvungen att ha barnvakt två kvällar i veckan. Så undra på att jag har låg pension. (skratt)

### Om standarden på vandrarhemmet

Vandrarhemsverksamheten flyttade sen officiellt till Vidkärr så där jobbade jag en sommar. Varför kunde de ha verksamhet men inte vi? Det var kanske inte lika mycket folk. Men jag har aldrig kunnat bo på vandrarhem sen dess. Alla dessa människor när man öppnade, Vi hade stängt mellan 12 och 16. Man jobbade två dagar i sträck och gick på klockan åtta på morgonen, sov där och slutade två dagar senare, 48 timmar. Vi var bara två personer som jobbade så hela sommaren, sen kom en städerska mitt på dagen. Men klockan fyra när man skulle öppna kunde det stå 100 personer utanför i kö och vänta. Vi brukade spara några sängar för sen kom den sena Stenabåten, där det alltid brukade komma några och så införde vi en regel om att man fick bo högst tre dagar hos oss. Det var ju väldigt centralt och bra. Men efter tre dagar hade man tid att hitta något annat. Mölndal hade ett stort vandrarhem och Guldhedsskolan också tror jag.

### Samma arbetsplats men olika förvaltningar

Det var turistföreningen som hade hand om det. Så jag trodde att jag var anställd av turistföreningen men det var jag inte utan det var barnavårdsnämndens fritidsavdelning. De hade dispens att bedriva fritidsverksamhet. Jag jobbade på samma ställe, men det blev olika förvaltningar som ansvarade. Så småningom blev det fritidsförvaltningen. Idrott och fritidsförvaltningen gick ihop.

## Om krockar och snabba lösningar

När man lade ner varven så var det massor av ingenjörer som började att jobba inom idrottsförvaltningen. Och så slogs de här flummiga fritidsassistenterna ihop med kuratorerna och de där ingenjörerna. Det funkade inte (skratt). Jo det gjorde det väl, men det var krockar. Det kunde komma kuratorer med tre Stockholmsstjejer som var på rymmen som krävde att tjejerna skulle få bo på vandrarhemmet och jag hade fått vända bort 50 personer som inte fått plats. Varför skulle tjejerna komma? Det blev lite krockar. Jag fick sätta in extrasängar i ett av personalrummen. Vi hade varsitt rum (vi) som arbetade. Så det blev sängplatser för de tuffa Stockholmsstjejkerna som skulle sättas på tåget nästa morgon. (skratt) Men det var otroligt fascinerande de människorna som dök upp.

## Varför vill du inte bo på vandrarhem själv?

Tänk dig att det sover tio till tolv personer i våningssängar i ett rum, så här stort (visar med händerna) och det började att lukta strumpor och sånt och man fick ha med sig egna lakan eller en sovsäck. Det fanns en filt och en kudde. Jag brukade fråga har du lakan med dig? Då svarade dom ja. Då sa jag: får jag se på det? Då sa dom: det har jag glömt i Köpenhamn! Jag behövde bara fråga de första femton personerna i kön, då spred det sig och då visste jag att de skulle svara uppriktigt eftersom ryktet spred sig. Jag var bara 20 eller 21 år och såg ännu yngre ut så man trodde att man kunde vara tuff. Men man hade kuddvar och madrassvar och efter halva säsongen var de lite gråa och då gick vi runt och vände dem ut och in så de såg lite renare ut. (Skratt) och så upptäckte man olika saker. Detta var alltså på 60-talet och det var två små italienska killar och de kunde ha jobb på restaurang. Då upptäckte jag att de var två stycken som hade samma säng. Man fick vara lite polis. Den ena sov från 16.00 – 22.00 på kvällen och den andra från 22.00 - 08.00. En gång kom vi på en liten indier som bott utan att betala i 6 dagar. Jag sa du får packa ihop dina saker och gå. Det duggregnade och var ganska ljusst ute. De tyckte att jag var grym. Men jag tänkte att jag fick statuera exempel så han tog sin stora läderväska ut i duggregnet. Stämningen i sovsalen gick inte att beskriva. Man blev väldigt cynisk också. Det hände väldigt många otroligt roliga och dramatiska händelser. En gång när jag skulle vara där ensam så fanns det plötsligt inget vatten och jag hade 100 gäster drygt, utan vatten. Så tittade jag ut och såg att det sprutade upp en fontän från vägen. Jag visste inte vem man skulle ringa men ringde till Vatten och avlopp, som försökte lugna mig men jag sa det sprutar rakt upp! Då var det snälla människor som hade dunkar med sig som skulle ut och campa. De gick till bensinmacken som fanns då vid Ullevi och hämtade vatten. De kom och fixade det.

## Om byggnadens, trädgården och orangeriet

Den är gammal och har anor från 1600-talet. Volrath Tham har bott där bland annat. Det var ett landeri. Ursprungligen var det ett ställe där man blekte kläder vid Mölndalsån. Det fanns en liten båthamn. Jag försökte hitta boken som visade trädgårdsanläggningen som var en barockanläggning men med liberalismen så kom det in nya idéer om att trädgården skulle se mer naturlig ut, så det blev så småningom en engelsk trädgård. Engelska parken tror jag till och med att området har kallats, med slingrande gångar. Det fanns ett orangeri som revs, men man hade kvar trädgårdsanläggningen. Den var nog kvar in på 1950-talet. I ena flygeln bodde trädgårdsmästaren med familj. Den andra flygeln var stall och vagnbod.

## Om Gårda, Levgrens och militärförläggningen

Fritidsverksamhet för barn fanns inte kvar när jag kom dit, för Gårda höll på att rivas. I början var det Örgryte församlings fritidsgård. Sen försvann den delen av stan och det tillhörde inte Örgryte längre. De personer som bodde där, hade ofta lägenhet inne i stan och flyttade ut på sommaren, men under 1800-talet var det släkten Levgren som hade det. De var väl handelsmän och gjorde sina pengar under kontinentalblockaden i början av 1800-talet. Man tog in tobak och sånt på andra vägar. Jag vet inte riktigt vad det betyder. Man odlade också tobak på landerierna. Liseberg var också tobaksodling.

Men Levgren började att bo där året om vilket man kan utläsa från inventarieförteckningar. Men det löstes in 1897 av stan och det var då, men jag vet inte när, som Göran Axel Nilssons familj bodde där när han var barn. Axel Nilsson måste vara hans pappa. Jag vet inte om du kände honom, men han var förlamad och åkte med permobil. Den skadan lär han ha fått på Katrinelund, när han ramlade av sin ponny. Man borde fråga hans dotter Louise. Jag vet inte hur länge de bodde där, men sen var det granitbolagets chef Petersen som bodde där fram till andra världskriget. Granitbolaget var dom som byggde posthuset vid Drottningtorget och under andra världskriget var det militärförläggning. Det är bara ett rykte, men de hade gengasbilar som var uppställda framför huset riktade mot kusten, vilket innebar att den östra allén - alla träden dog. Nu tror jag dom har tagit bort de flesta i den gamla allén. Men den östra allén hade betydligt nyare träd vilket vad jag hört berodde på gengasbilarna. Men det är ganska märkligt. Det kunde komma mycket folk och säga att här låg jag under kriget och de berättade att det finns en liten toalett mitt emellan våningarna vid den västra gaveln med ett litet galler och det var en bönkammare för någon som bodde där. Kanske var det Levgrens, men den hade använts som arrest under kriget, sa dom. Sen var det flera som berättade att kocken tog livet av sig för han klarade inte av livet efter kriget. Men detta är bara sånt som folk brukade berätta.

### Om Gårdas förfall

Så såg man också Gårdas förfall och försvinnande. Man borde gå till Stadsarkivet och titta igenom materialet. Det är två flyttkartonger och jag hittade bilder också som någon hade tagit av Gårda på 50-talet, skulle jag kunna tänka mig. Väldigt intressanta, av en som står framför järnhandeln. Men jag minns när jag började där, så fanns det post, blomsterhandel. I Gårda mitt emot bron fanns ett café som hette Dallas och alltid på övervåningen var det unga flickor som putsade fönster. Jag fick för mig att det var en bordell. Jag vet inte. När det revs så stod nästan bara en enda villa och ett gräsfält (kvar). Nordöstra Gårda, norra delen, där fanns en bilverkstad. Jag gick dit för att ta bilder och mötte en riktigt otrevlig vakt, men där var faktiskt bordellverksamhet. Jag cyklade över bron och blomsterhandeln var borta. Rantorget var riktigt fint. De hade en saluhall och den var nästan borta. Det är där som elverket ligger idag. Då levde fortfarande delar av Gårda.

### Om fjällen och huset på Östra Hamngatan

Jag var på Katrinelund till 1993. Jag var borta tre säsonger tror jag och jobbade i fjällen två vintersäsonger tror jag och en sommarsäsong och tänkte att jag skulle flytta dit. Jag var i Ammarnäs och Hemavan. Jag tror det var 1967-68. Jag har fortfarande kontakt med min dåvarande arbetsgivares dotter, Maj Renman. Jag funderade på att flytta dit när min mor hade dött. Det var spännande. Jag var där på sommaren och sen i Tärnaby en säsong. Man kunde åka skidor under middagen, men annars så jobbade vi. Jag tror jag var ledig varannan söndag och sen Hemavan en vintersäsong. Jag såg en tjänst om sommarjobb och fick för mig att jag skulle testa detta. Då hade vandrarhemmet lagts ner. I och för sig hade jag inget jobb på sommaren då. Jag var i USA och Greyhound tappade bort min resväska och då fick jag 450 kr från försäkringsbolaget och tänkte att då kan jag vara kvar i Göteborg och göra klar min fil kand. Jag fick bo gratis hos mina systrar, som hade en gammal lägenhet på Östra Hamngatan, innan femman blev till och det var spännande om du är intresserad av hus. Ägarna var fruktimportörer. Det var en fruktaffär längst ner, på andra våningen var det kontor och på tredje våningen var deras sjurumsvåning och på fjärde våningen som mina systrar hade, var barnkammaren. Jag fick bo i pigkammaren några trappsteg ner från köket. Vi bodde lite snett ifrån börsern. Och i nästa kvarter var det motsvarande stort studentkollektiv som kallades för Mecca. I vårt hus fanns grekiska klubben. Det finns så mycket spännande att berätta.

### Bussresa med orm

Året därefter ryckte jag in några veckor i fjällen. Elsa Nilsson städerskan hade ordnat att jag åkte upp med någon av hennes släktingar men det blev inte av. Men de ville nog inte ha med mig. Hon fattade

att jag behövde lite distans och lugn och ro, eftersom det kan vara saker som är påfrestande på hotell ibland. Jag måste berätta. Det var bekanta till ägarna som var på samma buss som jag åkte. Det första när jag stiger på innan inlandsbanan i Östersund, så ser jag snöplogen och jag har inga varma kläder med mig egentligen. Sen stiger jag av i Sorsele och ska åka bussen då. Det var massa blommor som skulle fraktas och posten skulle delas ut. Då såg jag att det var en massa levande kycklingar som fanns med. Så var det rökpaus ibland. Det var ett barn som satt bredvid mig. Hennes mor och bror bakom och så hade de en burk med lite bomull i. Mamman och pojken stiger av och så frågar jag tjejen vad finns i burken. Då säger hon en orm. Du vet jag är jätterädd för ormar och försökte trycka ihop mig, så mycket jag kunde för att komma bort ifrån det (skratt) Så visade det sig att de skulle bo på hotellet också! Med ormen. Ormen och Vera kunde komma in i matsalen, mamman...Jag har ingen förståelse för detta. Men en dag så hittade dom inte ormen, den hade rymt. Och då måste jag, för att komma till matsalen och receptionen där jag jobbade, gå förbi rummet där jag vet att ormen hade försvunnit. Så jag vet inte om man kan sväva, men (skratt) jag svävade förbi, gjorde mig platt och de hittade ormen efter några dagar. Invirad under en soffa vad heter det på engelska spring? Resåren. Nåja det var en stor upplevelse att vara i Ammarnäs. Jag älskade det. Jag var uppe på renskiljningen ett par gånger. Det fick jag vara med om. Det var intressant för man sa om mig, lapparna hette det då samer idag: Hon är inte svensk. Hon är inte svensk och det var bra (skratt).

### Om resa till Finland

Jag har skrivit för mina barnbarn. För när Klara fyllde 10 år så undrade hon vad jag hade gjort när jag var 10 år och jag tänkte vad då? Vi åkte till Finland. Så jag skrev en hel grej om hur det var att komma till Finland när jag var 10 år. Den behöver revideras lite för en del saker har man kommit ihåg lite fel. (skratt) men då var det fortfarande Porkala (Porkalaområdet)? Den delen som tillhörde Sovjet då. Att åka tåg från Helsingfors till Åbo, vilket vi skulle göra, då fick man byta till ett ryskt tåg och järnridån. Men det var riktiga järnridåer på det där tåget. Man kunde inte se ut genom fönstren och soldater och den här stjärnan på rocken. Det var mycket spännande.

### Om att vara skidskolelärare

Jag var ju barnskidskolelärare också i Uddevalla. Men jag blev aldrig bra, aldrig kanonbra, det blev jag inte. Men det innebar att jag åkte som extra reseledare ett par gånger till Österrike under sportloven och då var man där i tre veckor under de här sportloven i Stockholm, Göteborg och Malmö. Jag fick inte undervisa barn, men jag kunde hjälpa dom. Egentligen var jag extra reseledare, som inte kostade något. Jag fick mat. Fickpengar fick man inte, men skidhyra och allt sånt där extra och i och med att dom trodde att man var anställd som reseledare, så fick man gåvor från olika affärer ibland.

### Om varför hon stannade kvar på Katrinelund

Jag trivdes i och för sig. Jag kom fram och hade sökt en del jobb. (tankepaus) Ja, jag började på en sak och kom inte fram till det, just det. Jag fick försäkringspengar från resväskan och gjorde klar min fil.kand. Äntligen! Jag bodde i pigkammaren och jag träffade min blivande man på Avenyn. Ja Gud, jag var 28, 29 år någonting sånt. Jag tänkte att man skulle kunna söka jobb med den bakgrunden, men sen blev det så att folk som hade doktorerat inte fick jobb. Då var det en nackdel. Ja så jag tänkte Okej, jag blir kvar här, trots att jag hade en fil.kand.

### Om Burås fritidsgård

Men sen när verksamheten skulle läggas ner (1993) då skulle man omplaceras. Men i och med jobbet formellt hette fritidsassistent, så fick man inte placeras om på något annat (jobb). Så jag hamnade på Burås fritidsgård i ett år. Burås som fritidsgård har varit jättekänd. Kent Andersson tror jag fick sin början där. På den här tiden var det väldigt mycket kulturellt. Min chef Sigurd Lie på Katrinelund var mycket konstintresserad så vi köpte konst. Det var riktigt konst på väggarna. Burås satsade mer på



musik. Många musikband som haft sin början där och musiker och även Kent Andersson, skådespelaren. Och hela det här rika arkivet, massvis av olika, ja foton, filmer och sånt har gått om intet. (skrattar till). Det fanns arkiverat. Jag jobbade sen på Socialkontoret i arkivet, socialregistret på centrum. Efter Burås fritidsgård jobbar jag som elevassistent på Johannebergsskolan. Under tiden så tar jag mig till massa olika ställen på jobbintervjuer som jag inte vill ha (Skrattar) för jag måste gå upp i tid, upptäckte jag. För nu hade jag inte längre barnen hemma och ingen möjlighet till att få bostadsbidrag och sånt. Och till slut hamnade och hjälpte (jag) till i registret på Socialkontoret i centrum och sen när hon gick i pension, så fick jag det jobbet fastän de minskade tiden, åh gud. Men då fick jag lite extrajobb och när jag äntligen fick gå upp i tid ...(Tankepaus) så var jag oftare i receptionen. Så det var uppdelat mellan arkivet eller registret och receptionen. Och det tyckte jag väldigt mycket om faktiskt. Det kräver sin kvinna. När man ska umgås med (skratt) alla möjliga personer. Men jag gillade väldigt många av dem och vi var väldigt väl samarbetade, vi tre som var i receptionen. Sen var jag avlösare och hjälpte till, för var det någon som den ena inte tålde, så visste man att den andra hade lättare.

### Om arkivet som försvann

Nåja men det låg på Stora Nygatan, men skulle flyttas till Bohusgatan och då fanns det här arkivet. Både från motorgården, motorgården låg bredvid Katrinelund för raggare, så kallad motorburen ungdom. En fritidsgård för dom raggarna. (Tankepaus) men allt det fanns då i en skrubbe på Stora Nygatan och jag sa då till dom som var fritidsansvarig, att se till att du lägger ner det i flyttkartonger och får i väg det till stadsarkivet. Men jag tror inte att det blev av och jag hade för mycket med att flytta mitt eget arkiv, för att se till att det blev gjort och det var inte mitt ansvar. Så det försvann och det är ju jättesynd. Det var både från motorgården och Burås, från fritidsförvaltningen. Men ursprungligen på Katrinelund. Vi hade inga ordentliga arkivplaner. I Göteborg ska man spara allting.



Signe sorterar arkivmaterial i köket. 1970-tal. Foto ur Stora Katrinelunds arkiv på Regionarkivet, Göteborg.

Det är en av de få kommunerna där allt ska sparas. Det var regeln. Så jag har ändå försökt skicka in lite från socialkontoret. Lite arbetsplaner och bilder. Ja från olika personalfester till (skratt) utflykter

till...Jag har skickat iväg till stadsarkivet. För jag vet att de vill ha från arbetsplatser. Det är inte så mycket, men just från Katrinelund när det lades ner, så kände jag att det här måste sparas. Men jag kan inte spara. Så hela tidningsarkivet med typ 20 pärmar med typ tidningsklipp från många år. Det slängde jag.

### Om blommor från Katrinelund

Men vissa andra saker, som jag lät göra en hel serie med vykort. Jag försökte hitta de andra. Tog dit Monica Englund och bad henne fotografera min idé då: Blommor på Katrinelund. Så jag tror att det är minst fyra motiv till. Jag har rensat hemma och låtit andra rensa också (Skratt) och hittar ingenting nu, men det kommer fram så småningom. Jag lämnade in några här på stadsmuseet, för jag tänkte att dom kunde samla, men jag vet aldrig om de gjorde det. Men detta var ju trettio år sedan (skratt). Det här är en del av en tapet som vi upptäckte när de höll på att renovera. Och det är kinesiskt inspirerat. Det fanns i salen där nere. Du ser lite mossor, där. Jag bad dom att dom skulle lämna kvar och inte täcka över det, men det stod inte i arbetsplanen. Du anar inte hur mycket jag fick slåss för att ha den här lilla biten kvar, så man kan se och det är inget utrymme du ser utifrån. Du måste öppna en dörr och veta var du ska titta för att hitta det. Det är direkt på panelen bakom. Men sen var det bland annat ett dörrhandtag som tillhör stadsmuseet, så det tog dom bort. Sen var det en annan kakelugn som jag tror är en Marieberg. Det var en viol på och sen är det två kakelugnar till, motiv därifrån. Så det är mest från kakelugnar, dom här motiven: Blommor från Katrinelund. Jag föreslog en tapetfabrik att de skulle göra. Det är en idé man har haft. Jag plockade bort och gjorde ett kollage som jag lade i en skugglåda och hängde upp. Den blev stulen efter tre dagar. Åh det var som om mitt hjärta hade tagits ifrån mig! Det var väldigt få saker som försvann. Du ser ju i köket där (visar en bild). Det är mycket grejer där och inte ens under vandrarhemstiden försvann det något. Jo ett litet blått konjaksglas. (Skratt) och så den här skuggtavlan, åh kära nån.

### Om barnen

Jag har två barn. Hannah är kanske tre år och hon är född 1976. Så det kan vara -79 eller nånting sånt. (Bläddrar bland papper). Jag tog med där det är skrivet om Katrinelund. Som sagt jag hade barnen med mig. Det skulle aldrig gå nu, men det gick inte att få in dom på dagis på deltid och det fanns inget nattdagis. Det var ju ett handikapp. De flesta var uppskattande. Men jag tror att min arbetskamrat Lasse, han hade nog lite svårare för Hannah ibland. Men hon är mycket intelligent. Nåväl. Men de flesta besökarna, särskilt pensionärerna. Det första som de gjorde var att komma, jag hade henne i en sån bur i köket, var att komma och hälsa på henne. Ibland var hon i buren ute på gården. Men hon hade många vänner. Jag hade även Rebecca som var hennes storasyster (född 1972)

### Om verksamhetens spännvidd

Jag tror verksamheten där (tankepaus) spännvidden var ju enorm. Och det var dels dom gamla föreningar som hade uppstått när det var fritidsgård eller riktig fritidsgård. Jag beskriver det mer som en kursgård. För senare hade vi väldigt mycket utbildning. Man utbildade alla förskolelärarna i den nya pedagogiska planen i Göteborg när den infördes på 70-talet. Utbildning av fältassistenter och sånt, särskilda kurser. Pensionärsverksamhet dagtid. Det var kurser i tenn, vävstuga hade vi uppe i parken i gamla vattencisternen, som förut hade varit flygklubbens modellavdelning. De byggde sina plan och flög dom. Sen flyttade dom till Hisingen. Jag vet inte om det var modellflygplan. Det låter väldigt mycket. Då kunde dom flyga i parken, samtidigt kunde man ha sån här rally eller speedwaytävlingar på Ullevi och så kunde vi inte prata (skratt). I början hade dom fortfarande mycket så här vid jul, öppet hus aktiviteter. Om de var kärvar att ha högst uppe i julgranen i metallpapper? Då var det ett estniskt par som var väl slöjdlärare och samtidigt kunde man stöpa ljus i köket och göra julgransdekorationer. Till jul så skulle jag, vi tog bort ellampan i köket och hade en kandelaber och så

skulle det upp girlanger i köket. Men gud då fick jag klättra upp och då skulle det hängas lingonkransar i fönstren. Inte i alla men kanske: en två tre fyra fem sex sju, åtta i 10 fönster i alla fall och det skulle knytas med rött sidenband på ett särskilt sätt (Skrattar) så jag lärde mig detta. Det var tradition. Det var föreståndaren då Sigurd Lie. Han hette Sigurd Lie. Lie som i LIE, norsk var han. Sigurd Lie, så det var väldigt traditionellt. Det var ju spännande! Så skulle allt koppar putsas, alla kakelugnsdörrar och sånt. Nu får de inte ha tända ljus, synd. Men så var det, eh vad var det mer? Jo (tankepaus) Man hade kurser som var där. Folk som träffades varje vecka. Spelmansgillet till exempel på torsdagar. Sen var det andra föreningar som hade en träff i månaden. Nordstjärnan en samlarförening var mycket intressant. STF hade föreläsningar någon gång i månaden. Jag tror det var dom som anordnade fullt hus alla gånger, tidig vårvinter så skulle man lyssna på fågelsång (skratt). Alltså det kunde komma hundra personer som skulle vara i en sal som rymde femtio – max. Så var det en förening som lyssnade på jazz. Jag kommer inte ihåg vad de hette, lite äldre herrar och bara 10 - 12 medlemmar men de hade till och med föreningstidning. Åh dom blev europamästare i jazzkunskap.

### Om dom skrikiga

Väldigt udda personer och udda områden. Och en massa liksom avantgardeutbildningar i psykologi, Åke Högberg. Han höll kurser där och mina kolleger var så förtjust i honom. Åh vet du jag har inte sett honom på säkert 30-år och så kommer han fram till mig på bokmässan och säger: jag vet inte om du kommer ihåg mig. Som tur var, minnet fungerade inte särskilt bra när man börjar bli gammal. "Åke" sa jag fast jag inte kom ihåg det. Han blev så...(Tankepaus). Jo han höll till där och så var det massa, vad hette det? Psykodrama, Det finns något annat...psykologiinriktning. Jag kommer inte på det. Men allt som var lite konstigt och udda. Det var många flummiga. Mina barn kallade dom, dom skrikiga (skratt). Åh där kom en kvinna, det var hennes man (kursledare). Hon var amerikanska och hade bara en arm. Jag tror det var dom som hade kurs på lördagen när Olof Palme hade mördats. Och det som slog mig var att de brydde sig inte det minsta. Jag hade kommit till jobbet och folk hade gråtit på gatan och jag tände ett ljus i caféet, men det var som att det här inte bekom dom. De var så inne i det dom höll på med. Jag kan förstå att om man håller på med något som kräver och har en del utbildning och den här tanten som kom från USA, om det var dom som var där då? Jag tror det. Så kan man inte ta till sig. Jag liksom försökt att förklara det för mig själv. Man måste vänta ett tag, sen kan man ta in det där att stadsministern har blivit mördad. De var där på en kurs den morgonen. Så att ställa in eller göra något sånt som man gjorde och många andra saker, kom aldrig på fråga. Dom som skulle på kursen, det var som om de inte brydde sig. (skrattar)

### Om Gunnar Myrdal

En annan gång när Gunnar Myrdal och universitetet grälade med varandra. Jag vet inte vad det handlade om, men någon institution ville bjuda dit honom. Men dom kom på att de inte kunde använda universitetets lokaler, så då bokade dom in sig på motorgården. Motorgården dagtid var också kurslokal. Så Gunnar Myrdal kom dit och man sa till mig: "Han är lite trött och behöver vila benen". Så vi hade ett innerkontor med en liten soffa, där vi la en filt på och där fick han sova (Skratt)

### Om arbetstider

När det var vanlig dag, vid åtta. Barnen hade ju kommit med mig när dom har varit små, men sen så fick jag in dom på en liten Montessoriförskola som domkyrkan hade. Den låg på Mariagården som låg precis förbi Ullevi och kanalen, där vid Mariakyrkan. Så jag gick och lämnade dom och det var bara halvdag, så fick jag hämta dom vid lunchtid. Men det var bara ett barn åt gången. Och när Rebecca började skolan efter första dan så fick hon ta sig till skolan själv. Hon var ju sex år och jag tänkte att det får vara så, för jag kan inte göra annorlunda. Och vänner som hade en tjej i samma klass, Henry Montgomery han var psykolog. Han blev så ängslig. Han började förklara för mig varför dom inte



kunde skicka sitt barn själv, men jag sa att det är inte så att jag vill, utan jag måste. För jag kan inte lösa det på något annat sätt. Sen brukade man jobba till, jag kommer inte ihåg. Jag tror att man gick på kvällspasset klockan sex. Så att det var åtta till sex. Men på tisdagar jobbade jag hela dan. Jag tror att jag inte har varit där hela dan utan fram till fyrtiden, för då fanns Lasse på plats. Lasse var någon slags vaktmästare. Han var där. Så jag var ledig ett par timmar på eftermiddagen och sen kom jag tillbaka från sex till elva.

### Om spännande personer

Alltså jag såg ofta jättespännande personer. Jag gick och läste en bok vid sextiden en fredagskväll innan gatlamporna tänds. Så kommer en häst där vid, Harry Hjärnes plats heter det nu. Tvärs över gatan så märker jag att någon tittar på mig. En liten man med stora öron och en tant. Då var det han Isaac Bashevis Singer, Nobelpristagaren som var på väg till synagogan och så en tant som jag kände igen från engelska institutionen som försökte dra med mig. Men han tittade på mig och vi stirrade på varandra en lång stund. Det var magiskt. Och en annan gång: Greta Garbo en söndagsmorgon. Då hade han varit på fest, min före detta man. Så barnen kunde bara vara med honom på söndagarna (skrattar) men på hemvägen vid södra vägen ser jag Greta Garbo. Alltså det är inte klokt för vem ser Greta Garbo? Men så på hösten var det i Allers eller något jag såg, att jag gick och bläddra. Det är en tidning jag aldrig läser. Men hon hade varit på besök i tre veckor i Sverige, hos de här kungliga i Halland. Så det var faktiskt Greta Garbo. Det är klart att jag visste att det var Greta Garbo men jag tänkte att det stämmer inte, nåja.

### Om sysslorna på Katrinelund och de rika i Örgryte

Det första jag gjorde var att boka fika. Jag kollar vilka grupper kommer? Så caféverksamheten hade jag hand om. Så det var att beställa bröd, beställa tvätten, kaffe. Kolla bokningar så man har kontroll. Svara i telefonen, fixa folk att se till att replokalerna är i bra ordning. Det var säkert 50 ständigt återkommande grupper, men sen de extra: Pressbyrån hade utbildning för sina medarbetare och dom hyrde faktiskt gamla vattencisternen för lokalerna var så billiga och dom passade på. Och då skickades dom till Gårda för lunch. Jag tror det var en heldag Pressbyråns personal var på endagarskurser där. Ett par månader, mot slutet av tiden jag var där började vi ha uthyrningar till privata fester och bröllopfester och sånt och det var mer betungande för att få lokalerna i ordning. Installerades diskmaskin till exempel. Jag tror man har gift sig i kyrkan, så hade man middag och liknande. Studentfester sa vi nej till, men då upptäckte jag att folk bokade in: *familjefest*, (skratt). Så var det någon som ringde in och ville boka studentfest:

- Det tar vi inte emot
- Men det gjorde ni den och den gången. (skratt)

Jag tänkte fan också. De här rika familjerna i Örgryte ljuger och lär sina barn att ljuga och att de bestämmelserna inte gäller för oss. Man blev lite cynisk och litade inte på någon.

### Evenemangen på Ullevi

En annan grej som var återkommande, det var de där stora evenemangen på Ullevi. Första gången var med Rolling Stones 1982. Då sa jag till min chef, att jag bor på Katrinelund. Vaddå? Jo jag blickar ut på ... (tankepaus). Redan veckan innan så började folk tälta runt omkring. Och jag bedömer att 30-40 000 kom till Göteborg då, inte för att vara med på konserten utan bara för att vara med när hela stan livar upp. Och den lördagen var sista gången som Systembolaget hade öppet på länge. De hade lördagsstängt under flera år och då borde det vara sista lördagen och köerna var så långa att dom höll öppet längre tills alla köpt (skrattar). Mjölken tog slut i centrala Göteborg (skratt) Det gick inte att åstadkomma en liter mjölk. Jag tror att vi såg allt av allt, utom att någon föddes eller dog. Allt mänskligt beteende. Hur folk gömde sina kameror och smet in, alltså det var ju väldigt spännande,

men samtidigt. Allt som pågick runt omkring och nästa dag, i och med att gräsmattan var belamrad med 1, 5 meter allt möjligt, så nästa dag så spärrade jag av (skrattar)

- Och varför får vi inte?
- Nej!

Och då så sa jag att jag bor här och då blev folk, ja mer förstående. Såg en: "å vad duktig han är syr till och med sina skor". Nej då upptäckte vi att han hade knark i skon, en liten polack (skratt). De litade inte. Poliserna hade ordnat det så att frun till en av dom gräddade våfflor till polisen på Katrinelund.



Poliser fikar i köket. 1980-tal. Foto ur Stora Katrinelunds arkiv på Regionarkivet, Göteborg

Man fick låna vårt kök då. Men mitt i det att de åt sina våfflor. Vad händer då? Jo de öppnar allt grindarna så man kan gå in på Ullevi och lyssna på de två tre sista låtarna om man ville. Men det gjorde vi inte under Rolling Stones. Då kommer plötsligt en brandbil och vill upp på vårt tak och det hade ingen sagt till oss tidigare. Men de skulle ha fyrverkeri och då skulle brandbilarna kolla taken, vårt tak och på någon fabrik på Gårda (skratt). Så det hände lite oväntade saker, men som tur var visste vi hur man skulle komma upp på taket. Men du vet brandkåren behöver inte att man visar. De hittar alltid. Men nästa dag, söndagen, så var det väldigt lugnt och stilla. Så kommer en norsk bil och bakluckan fylld med sprit och säljer sprit (fniss). Min kollega och jag. Varför var hon där på en söndag? Nåväl jag vet inte. Men det var väldigt lugnt och stilla och inte en människa på gatan mitt under konserten. Ja och så kommer en tjej, minimalt klädd. Det var väldigt varmt mitt på dan och (tankepaus) Ser ut som ett, ett djur som är rädd och poliserna tittar åt andra hållet. Min kollega som är väldigt kraftig, gömmer sig bakom mig men jag tänkte vad heter det? Bättre förekomma än förekommas och jag gick fram till henne och frågade, men fick ingen ögonkontakt.

- Behöver du hjälp?
- Jag vet inte vad jag ska göra eller säga
- Ja men jag har tystnadsplikt. Det är helt okej
- Jag behöver tömma mina bröst. (skratt)

- Du har kommit till rätt person. Jag är redaktör för amningshjälpens tidning. (skratt) Inga problem. Du kan komma in och få tillgång till toaletten. Vill du spara mjölken?

Och hon kunde inte förstå hur, hon hade precis ammat och pumpat ur och så. Men jag sa, om man upplever något som man gillar känslomässigt så kan det rinna till. Så det berättade jag sen på Amningshjälpen. Trots att jag sagt att jag inte skulle (skratt). Men alltså många märkliga saker. Sen minns jag när Bruce Springsteen kom. Innan de stängde. Vi såg hur lyktstolparna gungade så här (visar). Och fattade att nu är det något som inte är som det ska. Jag tror det var andra gången Springsteen var på Ullevi. Sen tror jag Bob Dylan. Jag tror till och med att David Bowie var där. Jag minns inte. Men just de här första gångerna med Rolling Stones. Jag tror vi kunde titta på varandra fem år efteråt och bara (utandning) sucka över att det var en sån uppståndelse. Efter det. Det var innan de satte ut att folk som skulle sälja grejer fick hyra platser. Ingen visste vad det handlade om. Mer än vi som hade vissa kontakter. Kommer Rolling Stones så blir hela stan...Jag minns att jag gick på Avenyn då. Det var också bland de sista gångerna man kunde köra bil på Avenyn, så det var en massa konstiga bilar, som man aldrig hade sett då. Konstiga saker som folk hängde med bara baken ute (skratt). Jag såg folk som ägnade sig åt varandra på motorhuven och körde på Avenyn och ett helt gäng av musikerna satt ute på Park Aveny (skratt). Alltså det var så häftigt i hela stan. Det sitter i på något sätt (skratt). Nej men vi kunde nästan falla i varandras armar. "Minns du hur det var?" och de var mycket imponerade av att jag lyckats hålla gräsmattan fri. Alltså folk tältade vid polishuset. De visade bilder i tidningen, så där 20 cm från polishuset.

### Om Katrinelund efter 1993 och återbesök

Det var väl tömt något år tills Tillskärarakademin (kom). De hade haft lokaler i Vasastan och nu har de flyttat till Kviberg för några år sedan. För Katrinelund blev svårarbetat sen, men de var väldigt glada. En modist, jag vet inte vad hon heter, som hade hattateljé på vinden i Östra flygeln till exempel. Och de bjöd dit mig när de hade, öppet hus någon gång, tror jag. Och första gången jag var där. Det var kanske två tre år efter att vi hade lagt ner. Jag bara grät. Jag fixade det inte. Jag stortjöt. Sen var jag där när man satte upp ett plakat. Den där lilla skylten om att det var K-märkt och då undrade jag varför har ingen frågat oss som har jobbat här? När den där Hjørne höll tal tänkte jag, varför är han här? Nåja skitsamma. Sen var jag där när de som är där nu: August Kobbs gymnasium, hade julmarknad tror jag, med en arbetskamrat. Vi var på en rundtur i huset och jag märkte: det här håller inte, för jag skulle lägga mig i (skratt). Men huset är väldigt intressant. Det man har hört är att det finns skjutluckor i fönstren. När de renoverade en gång, så försökte jag få dom att fungera igen. Det gick inte. Och det gick ett talrör från sängkammaren ner till pigkammaren, bakom köket tror jag. Jag vet inte om det stämmer. Men det sa Sigurd Lie en gång till mig. Jag tror det finns ett talrör i fröken Julie, som ett sätt att visa överklass och arbetarklass och visa avståndet på något sätt. Jag vet inte. Jag har inte kollat men brukar säga det. Ja (skrattar) och jag tänkte att vi kunde installera det igen. När de är färdiga för kaffe så är det bara att säga till. (i talröret, skrattar).

### Att koordinera grupper

Jo för det är viktigt att koordinera när grupperna (kommer). Så att inte alla kommer ner och ska dricka kaffe samtidigt. Det går inte och en del vill ha upp lite korgar och sånt. P-klubben är en förening för stammare och de hade sina träffar där någon gång i månaden. Och då var det alltid någon, gärna någon ny medlem som fick beställa kaffet. Och jag som har svårt för svenskan ibland. Och när någon kommer ner och: bö bö bö bö! Jag kunde bli lika stressad nästan, som dom. Men det var bara att koppla av. Logopederna hade sina träffar där ibland. Och en gång hade vi en kurs och alla kom och frågade: Vad är de där för folk? Vad är de där för folk? Ja sa jag det är dödgravare. För det var kyrkogårdsförvaltningen som hade en trädgårdskurs för sina anställda. Och detta var kanske på

80-talet. Nu (förtiden) är det många kvinnor och man använder maskiner på ett helt annat sätt. Men dom här såg så tuffa ut (skratt). Det var väldigt udda människor. Jag tyckte väldigt mycket om dom.